

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ វត្តខ្មែរកាណាដា អំពីព្រឹត្តិការណ៍កើតមាន នៅប្រទេសកម្ពុជា

Website: www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី២៥ កញ្ញា ២០០៤

១- អំពីបញ្ហាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម ៖

បន្ទាប់ពីប្រមុខដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរត្រឡប់មកពីប្រទេសចិនកុម្មុយនិស្តវិញ បញ្ហាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម ហាក់ដូចជាធ្វើឲ្យមនុស្សទៅមានការសង្ស័យថាពុំមានការកាត់ទោស ព្រោះតាមសំដីអ្នកដឹកនាំនេះពោលថា ប្រទេសជប៉ុនទៀតត្រូវតែរកលុយឲ្យបានមកសំរាប់បើកតុលាការនេះ ព្រោះថារដ្ឋាភិបាលខ្មែរអាចធ្វើទៅបាន ត្រឹមតែកិច្ចការពារសន្តិសុខ ទឹកនៃ និងថ្លៃទឹកថ្លៃភ្លើងតែប៉ុណ្ណោះ ។ មួយទៀតមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសខ្មែរក៏បានពោលថា ដោយសារបញ្ហាអត់លុយ នឹងត្រូវពន្យារពេលឬត្រូវលប់ចោលតែម្តង ដល់ផែនការបើកតុលាការជំនុំជំរះទោសអតីតមេខ្មែរក្រហមក្នុងបទប្រល័យពូជសាសន៍ គឺស្រេចទៅលើអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសហគមន៍អន្តរជាតិទេ ដែលត្រូវសំរេចថា តើគួរឬមិនគួរបើកតុលាការនោះ ។ គេអាចបកស្រាយតាមសំដីអ្នកដឹកនាំខ្មែរទាំងពីរនេះថា បើអង្គការសហប្រជាជាតិចង់កាត់ទោសខ្មែរក្រហមត្រូវយកលុយមក បើមិនចង់កាត់ទោសទេក៏ហើទៅ រដ្ឋាភិបាលខ្មែរគ្មានខ្លួនឯងឡើយ ។ តាមពិតការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមនេះ ត្រូវតែជាគោលបំណងចេញពីរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីរកយុត្តិធម៌ជូនប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ដោយជំរុញឲ្យអង្គការសហប្រជាជាតិកាត់ទោសឲ្យបាន នេះបើជាស្មារតីអង្គការសហប្រជាជាតិថា កាត់ទោសឬមិនកាត់ទោសទៅវិញ ។ ដូច្នេះបញ្ហាថា រដ្ឋាភិបាលគ្មានសុខុម្ពុជា ពិតប្រាកដ ក្នុងការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមនេះទេ ។ មួយទៀត បើប្រគល់ឲ្យអង្គការសហប្រជាជាតិសំរេច ចុះបើអង្គការនេះសំរេចបង្កើតតុលាការតែម្នាក់ឯង ដោយគ្មានភាគីទាំងខ្មែរ តើព្រមឬទេ ? បើរដ្ឋាភិបាលខ្មែរមានបំណងកាត់ទោសខ្មែរក្រហមពិតមែន រដ្ឋាភិបាលខ្មែរមិនត្រូវពោលថា ដោយបញ្ហាអត់លុយនឹងត្រូវពន្យារពេល ឬត្រូវលប់ចោលមិនកាត់ទោសតែម្តងនោះទេ តែត្រូវពោលអង្វរអង្គការសហប្រជាជាតិ សុំឲ្យជួយថវិកាបង្កើតតុលាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម ដើម្បីរកយុត្តិធម៌ជូនប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន គឺត្រូវអង្វរគេពុំត្រូវគំរាមកំហែងគេទេ ។ សភាពការណ៍ដ៏ចម្លែកនេះ កើតឡើងបន្ទាប់ពីមេដឹកនាំខ្មែរត្រឡប់មកពីប្រទេសចិនកុម្មុយនិស្តវិញ ។ ចិនកុម្មុយនិស្តតែងនិយាយថា ចិនមិនចូលជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្មែរទេ ប៉ុន្តែមាត់និយាយ ចិនតែងតែស្តីទឹកចិត្តអ្នកដឹកនាំខ្មែរ ដោយពោលសរសើរនិងលើកទឹកចិត្ត ដោយផ្តល់ជំនួយផ្សេងៗឲ្យអ្នកដឹកនាំខ្មែរដើរតាមនយោបាយគេ ។ បើសង្កេតតាមប្រវត្តិសាស្ត្រ អ្នកដឹកនាំខ្មែរដើរតាមនយោបាយចិនកុម្មុយនិស្តជាយូរមកហើត ពុំមែនតែពេលនេះទេ ។ កាលចិនមានប្រជាពលរដ្ឋ៧០០

លាននាក់ ចិនពោលថា បើប្រទេសណាបៀតបៀនខ្មែរ ចិន៧០០លាននាក់នៅពីក្រោយខ្មែរ ។ ចិនបានផ្សាយមគោគមន៍កុម្មុយនិស្ត ជាអាវុធសំរាប់សម្លាប់ខ្មែរ ដូចជាគាំទ្រខ្មែរក្រហមជាដើម ។ មតិទូទៅមានការសង្ស័យថា រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរដែលបង្កើតឧបសគ្គក្នុងការកាត់ទោសខ្មែរក្រហម ដោយយកលេសថាគ្មានប្រាក់នេះ ទំនងជាមានឥទ្ធិពលពីចិនកុម្មុយនិស្ត ព្រោះការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយ ក៏ដូចជាសមាជិកនៃរាជរដ្ឋាភិបាលខ្លះជាអតីតខ្មែរក្រហម ។ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរពោលរិះគន់មេធាវីអង្គការសហប្រជាជាតិ ថាដៅក្មេងហើយពុំដឹងឡើងពិតដូចមេធាវីខ្មែរឡើយ ។ តាមពិតមេធាវីខ្មែរដែលជាតំណាងយុត្តិធម៌គឺមេធាវីមានវិជ្ជាជីវៈជាមេធាវីមានការពិសោធន៍ កាត់សេចក្តីប្រកបដោយគតិយុត្តិធម៌ពុំលំអៀង ជាពិសេសពុំនៅក្រោមអំណាចអ្នកកាន់អំណាចនោះបើមេធាវីនោះនៅក្មេងក៏ដោយ ។ ចំពោះមេធាវីខ្មែរ មតិទូទៅរិះគន់ថា ព្រឹត្តិការណ៍ពុំពុំករល្អ ហើយនៅក្រោមឥទ្ធិពលអ្នកកាន់អំណាច ។ មេធាវីកាត់សេចក្តីតែងសំអាងឯកសារនិងសាក្សី ដែលអាចយកជាការបាននោះបើមេធាវីខ្មែរខ្លះកើតទាស់សម័យខ្មែរក្រហមក៏ដោយ ក៏ពុំអាចដឹងការពិតដែរ ត្រូវតែសំអាងឯកសារដែលស្រាវជ្រាវយ៉ាងល្អិតល្អន់ ។

២- អំពីបញ្ហាការចាក់ផ្សាយកុសថ្ងៃឡើងវិញ ៖

បន្ទាប់ពីបាតុករខ្មែរបានវាយស្ថានទូតថៃ និងអាគារពាណិជ្ជកម្មថៃដោយមានកំហឹងចំពោះតួកុសថៃម្នាក់ពោលថា ប្រាសាទអង្គរវត្តជាប់របស់ថៃមក, កុសថៃដែលធ្លាប់បញ្ជាងនាំទូទស្សន៍ខ្មែរបានបិទទាំងអស់ ។ ឥឡូវនេះ ឯកអគ្គរាជទូតថៃបានសុំរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ អនុញ្ញាតឲ្យកុសថៃបញ្ជាងលើកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ខ្មែរឡើងវិញ ។ សំណើសុំនេះ បានត្រូវផលិតករអ្នកផលិតកុសថៃនិងអ្នកស្នេហារប្បធម៌ខ្មែរប្រឆាំងយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដោយពោលថា បើរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរអនុញ្ញាតឲ្យកុសថៃបញ្ជាងឡើងវិញនោះគេចាត់ទុកថា រដ្ឋាភិបាលខ្មែរសម្លាប់វប្បធម៌ជាតិខ្លួន ។ ពេលនេះសូមចូលរួមបញ្ចេញទស្សនៈអំពីបញ្ហានេះដូចតទៅ ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាធ្លាប់ជាមហាអំណាច ហើយមានអារម្មណ៍ដ៏រឹងរ៉ឹង បានជះឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួនទៅប្រទេសជិតខាងទៀតផង ។ ប្រទេសថៃបានទទួលវប្បធម៌ពីប្រទេសខ្មែរជាច្រើន ដូចជាផ្នែកអក្សរសាស្ត្រជាដើម ។ ថៃបានកៀរយកអ្នកប្រាជ្ញខ្មែរនិងក្មេងច្បាប់ជាច្រើននៅសម័យលង្វែក រហូតកើតឡើងព្រះគោព្រះកែវ ថៃធ្លាប់មានចំបាំងជាមួយខ្មែរជាញឹកញាប់អំពីបញ្ហាទឹកដី ។ ទឹកដីខ្មែរជាច្រើន ខេត្តនិងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែររាប់លាននាក់ បានធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃថៃ ។ ដោយសារប្រទេសកម្ពុជាពីរដំបូងសុទ្ធតែមានការរវាទគ្នា ធ្វើឲ្យវប្បធម៌និងសីលធម៌បានត្រូវធ្លាក់ចុះ ដែលពេលវេលាជាមួយគ្នានោះ ថៃពុំមានចំបាំងគ្នា បានកសាងវប្បធម៌របស់ខ្លួនរីកចំរើនយ៉ាងលឿន ។ ដោយប្រទេសកម្ពុជាត្រូវចុះខ្សោយស្ទើរត្របឹស័យ ដូចជាវិស័យសេដ្ឋកិច្ច វិស័យវប្បធម៌ជាដើម ថៃលែងទុកខ្មែរជាគ្រូដូចមុនទៀតហើយ ថៃមនាំមើលងាយខ្មែរថៃមទៀតផង ។ ខ្មែរតែងចោទថៃថា ថៃរំលោភល្បាចពាសទឹកដីខ្មែរ តួយ៉ាងដូចជាប្រាសាទព្រះវិហារ ត្រូវតុលាការក្រុងឡាអេកាត់ឲ្យខ្មែរឈ្នះ ។ ថៃបានបិទសិទ្ធិមិនឲ្យខ្មែរទៅប្រទេសថៃ រៀនអក្សរខ្មែរឡើយ ។ កាលពីមុនថៃបាននិយាយថា ខ្មែរណាមិនយាយភាសាខ្មែរនៅបាងកកនឹងចាប់លក់ ។ សិស្សថៃរៀននៅបឋមសិក្សានិងមធ្យមសិក្សា គេមិនបង្រៀនឲ្យដឹងការពិតថា ថៃបានទទួលវប្បធម៌ខ្មែរទេ ប៉ុន្តែបានបង្រៀនថា បាត់ដំបង សៀមរាប អង្គរវត្ត ជាប់របស់ថៃទៅវិញ ។ ចំណែកសិស្សថៃដែលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យ ពុំអាចលាក់ការពិតនេះបានឡើយ ។ សិស្សថៃដែលរៀននៅឧត្តមសិក្សាទាំងនោះ បានស្រាវជ្រាវទៅឃើញថា វប្បធម៌ថៃមានបួសគល់ចេញមកពីវប្បធម៌

ខ្មែរ ដូចជារូបរាងអក្សរថៃ គឺឆ្លែចេញមកពីអក្សរខ្មែរ ។ សិស្សរៀនមហា
វិទ្យាល័យតែងស្រាវជ្រាវរកការពិត ដូច្នេះនៅមហាវិទ្យាល័យថៃពុំហ៊ាន
បំភ្លៃឲ្យខុសពីការពិតឡើយ ។ វប្បធម៌ខ្មែរនិងវប្បធម៌ថៃមានលក្ខណៈ
ស្រដៀងគ្នា ពុទ្ធសាសនាក៏ពុទ្ធសាសនាដូចគ្នា ។ ដូច្នេះហើយបានជាខ្មែរ
និងថៃ ហាក់ដូចជាដេកលក់ ព្រោះគ្មានបញ្ហាអ្វីរស់នៅជាមួយគ្នាបាន មិន
ដូចខ្មែរកម្ពុជាក្រោមរស់នៅប្រទេសវៀតណាម មានវប្បធម៌ខុសពីប្រទេ
សវៀតណាម ខ្មែរតែងមានការរើប៉ះ ។ ឥឡូវនេះ វប្បធម៌ខ្មែរមានសិ
ល្យៈកុដជាដើម ទើបតែចាប់ផ្តើមលូតលាស់ បើឲ្យកុដថៃដែលមានលក្ខ
ណៈស្រដៀងគ្នានឹងកុដខ្មែរ ហើយមានបច្ចេកទេសខ្ពស់ជាងកុដខ្មែរទៀ
តនោះ បញ្ហាឯក្នុងទូរទស្សន៍ខ្មែរ នឹងធ្វើឲ្យកុដខ្មែររុញក្រិចមិនលូតលាស់
ទៅមុខ ដោយសារតែកុដចូលមកពីក្រៅមានគុណភាពខ្ពស់ជាងគ្រប់ពី
លើ ។ ដូច្នេះដើម្បីលើកជម្លើងនិងជំរុញឲ្យកុដខ្មែរលូតលាស់ទៅមុខទៀ
ត រដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវអនុញ្ញាត ឲ្យកុដថៃបញ្ចាំងតាមទូរទស្សន៍នោះទេ
ប្រទេសខ្មែរនៅពេលនេះឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត តើឯកអគ្គរាជទូតខ្មែរប្រ
ចាំប្រទេសថៃ បានសុំរាជរដ្ឋាភិបាលថៃ ឲ្យបញ្ជាំងកុដខ្មែរលើកញ្ចក់ទូរ
ទស្សន៍ថៃដែរឬទេ ? ប៉ុន្តែគេគ្មានសង្ឃឹមថា បុគ្គលិកទូតខ្មែរមានគំនិត
បែបនេះ ដើម្បីផ្សាយវប្បធម៌ជាតិខ្មែរឡើយ ។ មួយទៀតបានអនុញ្ញាត
ឲ្យបង្រៀននៅប្រទេសកម្ពុជា ប៉ុន្តែអក្សរខ្មែរថៃពុំបានអនុញ្ញាតឲ្យបង្រៀ
ននៅប្រទេសគេទេ តើរដ្ឋាភិបាលខ្មែរនិងរដ្ឋាភិបាលថៃ រដ្ឋាភិបាលណា
ធ្លាតជាងក្នុងការផ្សាយវប្បធម៌របស់ខ្លួន គឺពិតជាវប្បធម៌ថៃធ្លាតជាងដោ
យគេពង្រឹងវប្បធម៌ក្នុងប្រទេស ហើយពង្រីកចេញទៅក្រៅទៀតបាន

យ៉ាងជោគជ័យ ។
រដ្ឋាភិបាលខ្មែរនៅពុំទាន់អនុញ្ញាតឲ្យកុដថៃបញ្ចាំងក្នុងកញ្ចក់ទូរទ
ស្សន៍ខ្មែរ តាមសំណើសុំរបស់ទូតថៃនៅឡើយទេ ។ ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋ
ខ្មែរជាម្ចាស់អំណាច ជាម្ចាស់សន្តិកិច្ច ក៏មានសិទ្ធិបញ្ចេញយោបល់
អំពីជំហររបស់ខ្លួនប្រាប់ទៅរដ្ឋាភិបាលអំពីបញ្ហានេះដែរ ដូច្នេះអាជ្ញាធរ
ខ្មែរមិនត្រូវស្តីបន្ទោសបន្តបង្អាក់សិទ្ធិពលរដ្ឋនេះទេ ។ បានសេចក្តីថា
ប្រជាពលរដ្ឋសំដែងការព្រួយបារម្ភចំពោះការបញ្ចាំងកុដថៃឡើងវិញនេះ
។ តាមស្តាប់មើលទៅ ប្រជាពលរដ្ឋពុំបាននិយាយថា អាជ្ញាធរខ្មែរបាន
អនុញ្ញាតឲ្យកុដថៃបញ្ចាំងឡើងវិញហើយនោះទេ បើរដ្ឋាភិបាលយល់ស្រ
បតាមសំណើរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែរនោះ ប្រជាពលរដ្ឋពិតជាអបអរ
សាទរ ។ មិនថាតែប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងប្រទេសខ្មែរដែលប្រឆាំង ទោះបី
ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្រៅប្រទេសក៏ប្រឆាំងដែរ គឺយល់ស្របតាមសាធារណ
ជនខ្មែរនិងមន្ត្រីជំនាញការវប្បធម៌មិនយល់ស្របឲ្យបញ្ចាំងកុដថៃឡើង
វិញ ។ ឯកអគ្គរាជទូតថៃនិយាយពិរោះណាស់ ថាសំណើសុំបញ្ចាំងកុដ
ថៃឡើងវិញគឺដើម្បីពង្រឹងសហការល្អរវាងប្រទេសទាំងពីរ ។ ថៃធ្លាត
ហើយស៊ីជ្រៅណាស់ បើសហការគ្នាបុះត្រាតែកុដថៃបញ្ចាំងនៅកម្ពុជា
ហើយកុដខ្មែរបញ្ចាំងនៅថៃ ទើបឈ្មោះថាសហការគ្នាប្រកបដោយសម
ធម៌ គឺផ្តល់ប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកស្មើគ្នា ។
ដូច្នេះបើអាជ្ញាធរខ្មែរអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ចាំងកុដថៃឡើងវិញ លោតមាន
កុប្បកម្មម្តងទៀត រដ្ឋាភិបាលខ្មែរត្រូវទទួលខុសត្រូវ ។ ១០»

